

ქალაქის მწვანე ფორუმი

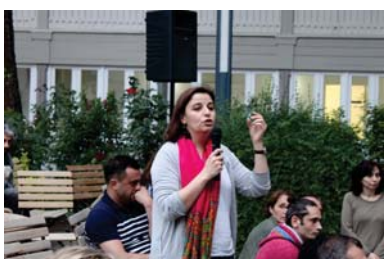
GRÜNES STADTFORUM

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
SOUTH CAUCASUS

vhs
DVV International

GOETHE
INSTITUT
Sophte Kalu Deutschland

თბილისი
22 მაისი, 2015

ქალაქის მწვანე ფორუმი

ორგანიზატორები: ჰაინრიჰ ბიოლის ფონდი, DVV International, გოეთეს ინსტიტუტი

22 მაისი, 2015 წელი

"ქალაქის მწვანე ფორუმი" ჰაინრიჰ ბიოლის ფონდის, გოეთეს ინსტიტუტის და DVV International - ის ახალი ინიციატივაა, რომელიც საზოგადოებას სთავაზობს სივრცეს ურბანული განვითარების საკითხებზე მუშაობის, არსებული პრობლემების გააზრების და უკეთესი სტრატეგიების განსაზღვრისთვის.

ჩვენი მონაცემებით, 22 მაისს, ფორუმის ფარგლებში გამართულ პირველ ღონისძიებაზე გოეთეს ინსტიტუტის ეზოში დაახლოებით 70 ადამიანი შეიკრიბა. ამ დოკუმენტით მათ მიერ გამოთქმული მოსაზრებების, სურვილების და რეკომენდაციების ორგანიზებას და ანალიზს შევცადეთ.

ღონისძიების ორგანიზატორებმა დამსწრე საზოგადოებას სთხოვეს შემდეგი სამი მიმართულებით გამოეთქვათ თავიანთი აზრი: (1) აუცილებელი ცვლილებები, რომლებიც პოლიტიკაში უნდა განხორციელდეს, (2) პირადი წვლილი (3) კონკრეტული ნაბიჯები, რომლებიც მათი აზრით, გერმანულმა ორგანიზაციებმა უნდა გადადგან. უფრო ნათელი სტრუქტურის მისაღებად ჩვენ მიმართულებები თვის მხრივ დავყავით რამდენიმე ქვე-მიმართულებად. ასევე შევცადეთ შეგვეჯამებინა თითოეული მიმართულების ძირითადი ტენდენციები, რომლებსაც ქვევით გთავაზობთ:

1. ცვლილებები პოლიტიკაში:

ამ საკითხის ქვეშ დამსწრეებმა ძირითადად არსებული პრობლემები და ზოგადი სურვილები გამოკვეთეს. ნაკლები იყო სტრატეგიული მნიშვნელობის წინადადებები და კონკრეტული შემოთავაზებები. ხშირ შემთხვევაში გაგვიჭირდა ერთმანეთისგან გაგვემიჯნა ზოგადი სურვილი და პრობლემა, ან პრობლემა და სტრატეგიული წინადადება, ვინაიდან ნებისმიერი პრობლემის მოსაგვარებლად შესაძლებელია გონივრული გრძელვადიანი სტრატეგიის გაწერა. თუმცა, ამ შემთხვევაში დაფაზე დატოვებული წინადადებების დახარისხებისას არსებული რთული მდგომარეობა და სამი გერმანული ორგანიზაციის კომპეტენცია და რესურსები გავითვალისწინეთ.

უნდა აღინიშნოს, რომ პრობლემები ძირითადად ლოზუნგების ან მოწოდებების სახით იყო ჩამოყალიბებული.

2. ჩემი წვლილი:

იკვთება, რომ ამ კატეგორიაში, დამსწრეების მიერ დატოვებული ბარათების ანალიზისას კარგად ჩანს შეკრებილი საზოგადოების მაღალი ცნობიერება გარემოს, კულტურული მემკვიდრეობის და სოციალური უსამართლობის მიმართ. ასევე, გოეთეს ინსტიტუტის ეზოში მოსული მოქალაქეები მზად არიან უფრო აქტიურები გახდნენ ზემოთ მათ მიერვე ჩამოთვლილი პრობლემების მოსაგვარებლად. აქტიურობა კი, ხშირ შემთხვევაში, მათთვის სხვადასხვა აქციებს და საჯარო შეკრებებს უკავშირდება. უცილებლად უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ აქაც კეთილი სურვილები მეტია, ვიდრე შედეგზე ორიენტირებული ხედვები.

3. Heinrich Boell Stiftung/Goethe Institut/DVV International

გერმანული ორგანიზაციების წვლილი

ეს კატეგორია ჩვენთვის განსაკუთრებით საინტერესო იყო, ვინაიდან როგორც თავიდანვე აღვნიშნეთ გვსურს სწორედ მოქალაქეებთან აქტიური თანამშრომლობით და კონსულტაციით დავგვემოთ ახალი პროექტები ურბანული განვითარების მიმართულებით. ამავე დროს აღსანიშნავია, რომ მოქალაქეების მიერ ჩამოწერილი წინადადებები ხშირად სცდება რესურსებს, ნაწილობრივ ჩვენს კომპეტენციებსა და პროგრამულ მიზნებს.

ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ ბარათებზე დატოვებული რეკომენდაციებიდან, ბევრი რამ უკვე დიდი ხანია, რაც კეთდება. ამის კარგი მაგალითია დიალოგების, საჯარო დისკუსიების და შეკრებების ორგანიზება. თუმცა, მომავალში ამ ფორმატების შეხვედრების ორგანიზებას მეტი ინტენსივობით შევეცდებით. ასევე ვეცდებით, მსგავს ღონისძიებებში უფრო აქტიურად ჩავრთოთ გადაწყვეტილების მიმღებნი, რაც ასევე რამდენიმე ბარათზე დატოვებული სურვილია.

კიდევ ერთი მოწოდება, რომელიც რამდენჯერმე განმეორდა მოსახლეობის განათლებას და ცნობიერების გაზრდას უკავშირდება. ჩვენს მიერ გამოცემულ პუბლიკაციებს¹, თუ წლის განმავლობაში ორგანიზებულ საჯარო ღონისძიებებს, ზუსტად ეს მიზანი აქვს, თუმცა ვიფიქრებთ ამ ქმედებების ეფექტურობის გაზრდაზე.

და ბოლოს, სამივე ორგანიზაცია მომავალი თვეების განმავლობაში მიზანმიმართულად ვიმუშავებთ აქტივისტების მხარდაჭერის და გაძლიერებისთვის.

---

¹ ქალაქი ნავთობის შემდეგ. (2014). <<http://ge.boell.org/ka/2015/03/17/kalaki-navtobis-shemdeg-kalakis-momavlis-istoria>>.

საქართველო: მწვანე პოლიტიკის ისტორია (2013). <<http://ge.boell.org/ka/2014/03/27/sakartvelo-mcvane-politikis-istoria>>.

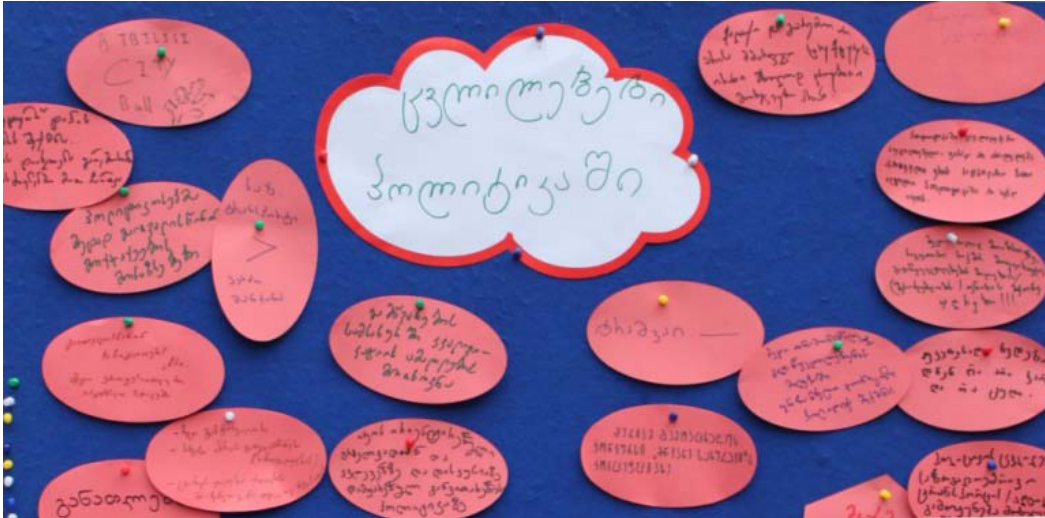
ჩარევა სასურველია, 2013. (2013). <<http://ge.boell.org/ka/2014/02/15/chareva-sasurvelia-sajaro-debatebi-hainrih-biolis-pondshi-2013>>.

ჩარევა სასურველია, 2012. (2013). <<http://ge.boell.org/ka/2014/02/14/chareva-sasurvelia-sajaro-debatebi-hainrih-biolis-pondshi-2012>>.

შეგროვებული მოსაზრებები ასე დავაჯგუფეთ:

1. ცვლილებები პოლიტიკაში:

1.1 პრობლემა

1. პრობლემაა პოლიტიკოსების გულგრილობა და ნაკლები ჩართულობა
2. უკეთესად ხვდებოდნენ, რა არის კარგი და ცუდი.
3. პოლიტიკაში ცვლილებების აუცილებელია, ვისაც არ ანაღვლებს ქართველი ერის სატივარი, მათი ადგილი პოლიტიკაში არ უნდა იყოს.
4. ქალაქი და გარემო არ არის მმართველი სტრუქტურების. ისინი მხოლოდ დროებითი მოხელეები არიან!

1.2 ზოგადი სურვილები

1. პოლიტიკური კულტურის ამადლებია საჭირო
2. ჯანსაღი სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბება!
3. გააცნობიეროს პასუხისმგებლობა!
4. იფიქრონ გრძელვადიანად
5. საკონსტიტუციო ცვლილებები რეფერენდუმით
6. თავისუფლება! თანასწორობა! სოლიდარობა!
7. იყოს ორიენტირებული გრძელვადიან კვლევებზე და დისკუსიაზე დამყარებული განვითარების პოლიტიკაზე.
8. განათლება
9. Total politic: მეტი ART--ი, მეტი პოზიტივი.
10. იფიქრონ, რომ არ არიან მუდამ და ქალაქი არის მათი პასუხისმგებლობა.
11. პროფესიონალური, კონსტრუქციული ბრძოლა ძალადობის გარეშე.
12. მოუსმინონ ხალხს.
13. პოლიტიკის ცვლილება საზოგადოებრივი ტრანსპორტის/ ადგილების გამოყენება მოხელეების მხრიდან.
14. საკანონმდებლო ცვლილებები;

15. განათლების პოლიტიკის შეცვლა.
16. კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების შენარჩუნება.
17. ეკოლოგია უნდა იყოს სახელმწიფო პოლიტიკის პრიორიტეტი.
18. მანქანებისთვის ნაკლები კომფორტის შექმნა.
19. არამომგებიანი პროექტებით დაინტერესება.
20. ბევრი წესიერი, აქტიური და კვალიფიცირებული ადამიანები პოლიტიკაში.
21. მეტი საჯარო სივრცის შექმნა.
22. გონიერი ურბანული პოლიტიკის შექმნა.
23. უკეთესად ხვდებოდნენ, რა არის კარგი და ცუდი.
24. მეტი საღად მოაზროვნე, საკუთარი საქმის მოყვარული, გადაწყვეტილებების მიღების (შესაძლებლობის) უნარის მქონე კადრები!!!

1.3 სტრატეგიული წინადადებები

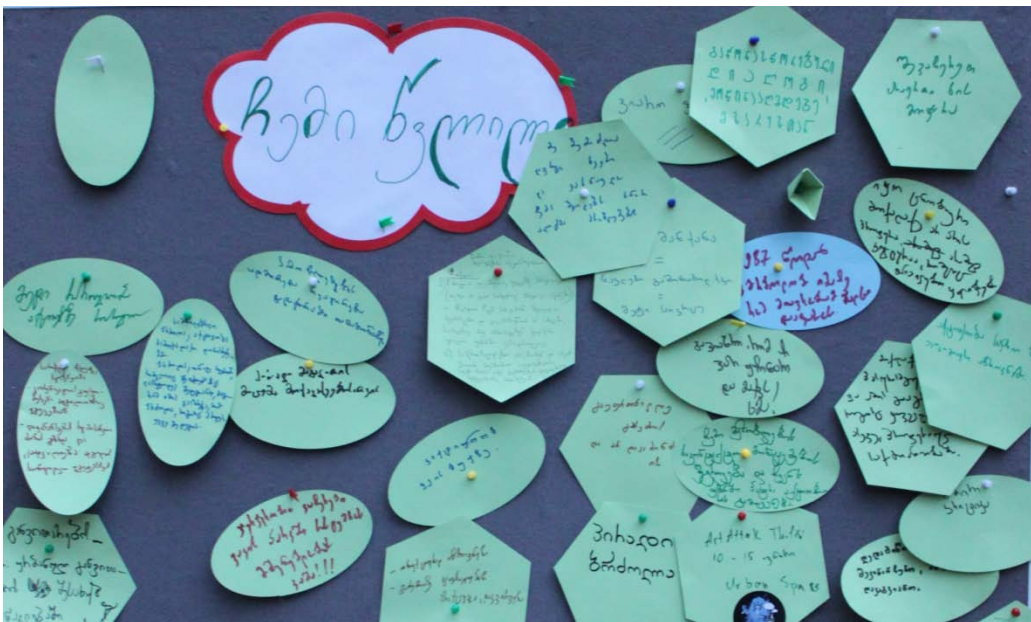
1. დამინახე, მომისმინე, გამითვალისწინე!
2. ანგარიშვალდებული პოლიტიკოსები და პროფესიონალები
3. მოისმინონ და გაითვალისწინონ მოქალაქეების და პროფესიონალების აზრი
4. პოლიტიკოსებმა გაითვალისწინონ მოქალაქეების მოსაზრებები.
5. გაითვალისწინონ საზოგადოების აზრი, მეტი პროფესიონალები სახელმწიფო სათავეში.
6. მოსახლეობის აქტიური ჩართულობა.
7. ინტერეს-ჯგუფებთან კომუნიკაციის გაზრდა.
8. საჯარო ინფორმაციის გამჭვირვალობა და ხელმისაწვდომობა.
9. მეტი გამჭვირვალობა, სხვისი (საზოგადოების) აზრის გათვალისწინება.
10. მეტი თანამონაწილეობა გადაწყვეტილებების მიღებაში.
11. გამწვანების სამსახურში კვალიფიკაციის ამაღლების მოთხოვნა
12. ადგილობრივი ბიუჯეტის მონაწილეობრივი დაგეგმვის ადვოკატირება.
13. ქალაქების განვითარების გრძელვადიანი ხედვის შემუშავება.
14. სახელმწიფომ გაიაზროს გარემო, როგორც მისი ვალდებულების ობიექტი და გარემოს მნიშვნელობა, როგორც სავალდებულოდ დასაცავი ობიექტი, რომელიც არ იცვლება ეკონომიკაზე და სხვა სახელმწიფო ვალდებულებებზე.
15. სწორი განათლების დანერგვა
16. პოლიტიკოსთა ვალდებულება უნდა გახდეს გარემოზე ზრუნვა და არა მისი მოსპობა და გადახურდავება.
17. მერიამ გამოაცხადოს კონკურსი "მწვანე სახურავი"-ს კონცეფციაზე.
18. მერიას/საკრებულოს/გამგეობას: შეიმუშაონ კერძო ინიციატივები, განხილვისა და დანერგვის პროცედურა.
19. გონიერი ურბანული პოლიტიკის შექმნა.
20. ქალაქის ურბანული კონცეფციის შექმნა – რომელშიც შევა კულტურა, განაშენიანება, არქიტექტურა, ტრანსპორტი და ა.შ. (უამისოდ არაფერი გამოვა!) ნანა ყიფიანი, ხელოვნების ისტორიკოსი
21. მკაცრი კანონის შემუშავება და მისი დაცვა გამწვანებულ ტერიტორიებთან დაკავშირებით.

22. ტაბუს დადება ქალაქის მნიშვნელოვანი ადგილებისა თუ ძეგლებისთვის.
23. პოლიტიკის ცვლილება საზოგადოებრივი ტრანსპორტის/ ადგილების გამოყენება მოხელეების მხრიდან.
24. საზოგადოებრივი ტრანსპორტი > კერძო მანქანა
25. ნაგვის გადამუშავება!
26. ნაგვის საკითხის დიფერენცირების დანერგვა;
27. ჩავრთოთ ქალაქის გადარჩენის პროგრამაში/ფორუმში ქალაქის ქალაქის მეგობრები და მენაგვეები. მათ შეიძლება კარგი იდეები ჰქონდეთ!
28. საკანონმდებლო ცვლილებები;

1.4 კონკრეტული წინადადებები

- 1.4.1 მერიამ/საკრებულომ/გამგეობამ დაანესოს კონკურსი "საუკეთესო მწვანე ეზო" და დააჯილდოვოს გამარჯვებულები.
- 1.4.2 ტრამვაი

2. ჩემი წვლილი

2.1 პირადი მაგალითი: ცხოვრების სტილი

1. მე ვარ აქტივისტი, შენ?
2. გავიაზრო, რომ არ ვარ უჩინარი და მაქვს ხმა!
3. მეტი პირადი ინიციატივა;
4. სამოქალაქო აქტივისტობა;
5. ვცადო მეტი კოლაბორაცია სხვა აქტივისტთა ჯგუფებთან;

6. ვიყო მეტად სოლიდარული;
7. ვიყო მეტად აქტიური;
8. მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობა და ამის გააზრება, როგორც ყოველდღიურობაში, ასევე პროფესიულ საქმიანობაში;
9. პირადი მაგალითის მიცემა მოქალაქეებისათვის;
10. პრობლემების აღმოჩენა, რეაგირება, გადაჭრაში თანამონაწილეობა;
11. ვიყიდე სახლი ძველ ქალაქში, ეზოში გავაკეთეთ ბაღი;
12. ვარ ქალაქზე მზრუნველი გაერთიანების წევრი;
13. აქტიურობა;
14. პირადი ბრძოლა;
15. ვიგრძნო პასუხისმგებლობა;
16. პირადი მაგალითი: არ დავყარო ნაგავი, გავასუფთავო, დავრგო;
17. აქტიურობა საჯარო შეკრებებში;
18. ვიარო ფეხით;
19. 1987 წლიდან ვიბრძვი, რომ მთავრობამ ხალხი დააფასოს;
20. ჭერ-ჭერობით ვაჩერებთ ვაკის პარკში სასტუმროს მშენებლობას! ვაშა!
21. ვაქტიურობ ფეისბუქზე.

2.2 აქციები

1. აქციებში ჩართვა შეძლებისდაგვარად;
2. მეგობრების შეკრება აქციებისთვის;
3. აქციებზე დახმარება;
4. ჩავერთო საპროტესტო აქციებში როცა კი შევძლებ!
5. გამწვანების აქციაში მონაწილეობა. მწვანე ნარგავების გადარჩენა ეზოში;
6. საჭიროების შემთხვევაში შემიძლია ჩემი ინტელექტუალური შესაძლებლობებით გვერდში დავუდგე აქტივისტებს;
7. მეტი ჩართულობა, აქციებზე სიარული
8. ჩემი მეგობრების საკონტაქტო მონაცემების შეგროვება და ჩვენს უბანში პატარა აქტივობისას გამოყენება.

2.3 განათლება

1. პროპაგანდა. პირადი მაგალითი. პედაგოგიური მუშაობა (უმეტესად ბავშვებთან)
2. ვასწავლო შვილებს და მოსწავლეებს, როგორ გაუფრთხილდნენ თავიანთ ქალაქს.
3. ხალხის გამოფხიზლება
4. ობიექტურად აზროვნება
5. ეკოლოგიური აზროვნება
6. განვითარების, კონკრეტულად ურბანული განვითარების შესახებ სწავლებაში მონაწილეობა

2.4 გამწვანება

1. გარემოზე ყურადღების მიქცევა, დაკვირვება

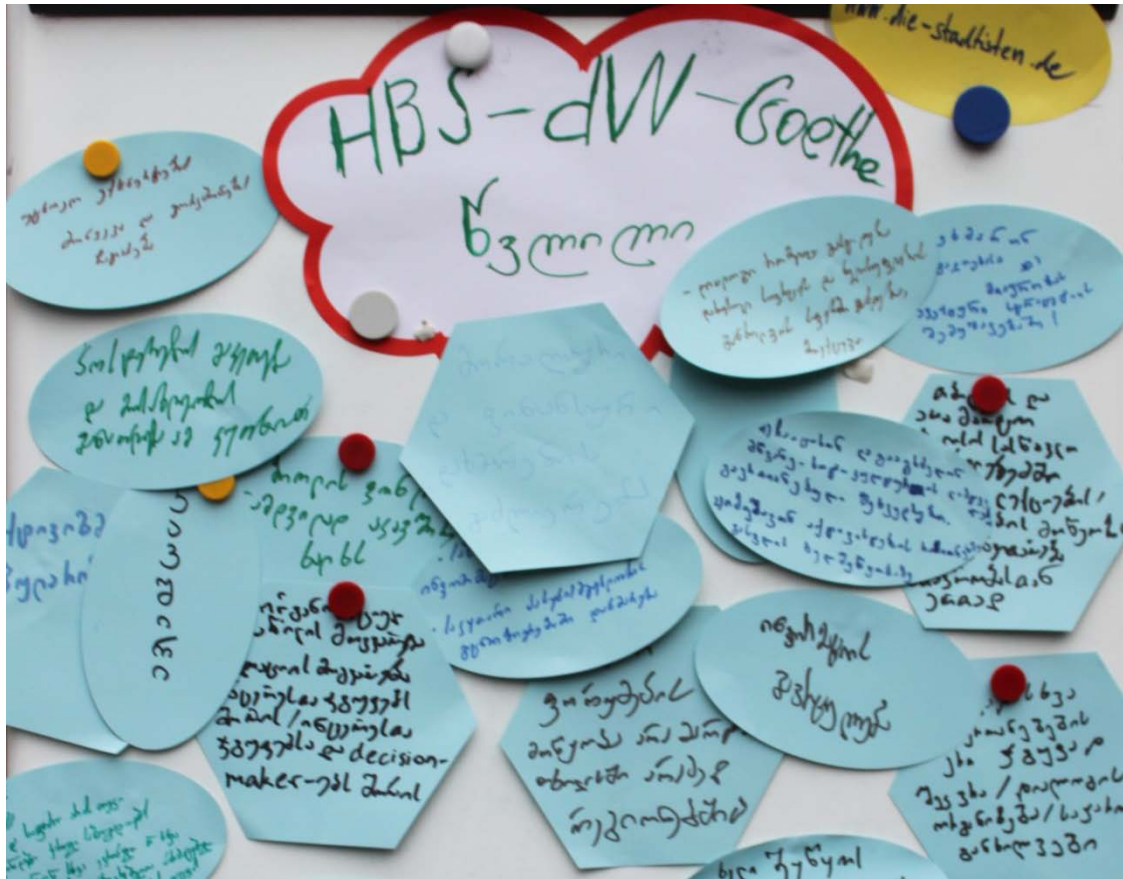
2. ყველა ხე მოჭრეს და ამიტომ ჰაერიც ნაკლებია, მე არ მოვჭრი!
3. უზომოდ შეუძლებლობამდე უამრავი ხის დარგვა
4. ქალაქის გამწვანება. ვაკის პარკში სასტუმროს მშენებლობის შეჩერება!
5. აქცია: მოდით დავიწყოთ ყველაზე მარტივიდან (თუმცა არ ვიცი რამდენად მარტივი იქნება) 1) ჩავრგოთ ჩვენს სახლებთან მცოცავი მცენარეები და გავამწვანოთ ის სახლები, რომლებიც ასე ამახინჯებენ ქალაქს. ყველა უბანში ერთდროულად; 2) სამეზობლოები არსებობენ და ამიტომ მათთან მუშაობა აუცილებელია, რადგანაც ბევრს აქვს გათვითცნობიერებული კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელობა; *ნანა ყიფიანი*
6. შევაჩეროთ არაერთი ხის მოჭრა!
7. მე შემიძლია დავრგო ხეები და ვასწავლო ჩემს შვილებს, პრობლემების სწორი აღქმა!

2.5 ზოგადი ხედვა

1. იყო ცნობიერი მოქალაქე არ არის პროფესია, არამედ კულტურაა, რომელიც განათლებით ყალიბდება.
2. სამოქალაქო აქტივიზმის ხელშეწყობა
3. კომუნიკაციის გაუმჯობესება ადგილობრივ ჯგუფებთან
4. დაფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდა და გაადვილება ადგილობრივი საინიციატივო ჯგუფებისთვის
5. სამართლებრივი ბრძოლა, აქტივობა სამოქალაქო ღონისძიებებში.
6. ბრძოლა ორივე სფეროში, რომელიც შეიძლება არც დასრულდეს შედეგიანად, მაგრამ იმის გააზრება, რომ ბრძოლა როგორც პროცესი უკვე შედეგია!
7. დედამიწის სისუფთავე შევინარჩუნო, ანუ არ დავანაგვიანო.
8. გაუფრთხილდე გარემოს და არ დავაბინძურო.
9. პატარა მანქანა = ნაკლები გამონაბოლქვი = მეტი სივრცე
10. გარემოზე ყურადღების მიქცევა, დაკვირვება
11. კომუნიკაცია ოფიციალურ პირებთან, რიგით ადამიანებთან
12. Helping to raise visibility
13. უფრო ბევრს ვისურვებ
14. პროექტის შემუშავება
15. ჩართულობა ქალაქის განვითარებაში
16. ხშირი კრიტიკა
17. ART ATTACK Tbilisi 10-15 June, Urban Space
18. JAN GEHL!!! Tbilisi for People!
19. განონასწორებული დიალოგი, მონინაალმდევე მხარესთან

3. Heinrich Boell Stiftung/Goethe Institut/DVV International გერმანული ორგანიზაციების წვლილი

3.1 საინფორმაციო მხარდაჭერა

1. უფრო ღია და თამამი მხარდაჭერაა საჭირო!
2. აქტივისტი ჯგუფების მხარდაჭერა აქტივობის დროს;
3. ინფორმაციის გავრცელება;
4. საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდება;
5. კავშირი;
6. გახსნილობა;

3.2 განათლება

1. უცხოელი ექსპერტების მოწვევა და ვორკშოპების ჩატარება;
2. აქტივიზმის პოპულარიზაცია;
3. თბილისის და არამართო თბილისის სასწავლო დაწესებულებებში გაცნობითი ლექციების, გაკვეთილების მოწვეობის იდეის განვითარება მთავრობასთან ერთად;
4. მოსახლეობის მაქსიმალურად ინფორმირება და ბავშვების დაინტერესება ეკოლოგიის პრობლემებით;
5. ხალხის შეგნებამდე იმის მიყვანა, რომ ქალაქი მათია და არა ვიღაცის;
6. ხალხის ცნობიერების ამაღლებაში მონაწილეობის მიღება;
7. განათლების მხარდაჭერა.

3.3 პროცესების ფასილიტაცია დიალოგისთვის

1. მედიაციის მოგვარება ინტერესთა ჯგუფებს და decision maker-ებს შორის;
2. ჩაატარონ და გააგრძელონ მწვანე სოც-კულტურის დამცველების გაერთიანებული შეხვედრები;
3. იმუშავეთ აქტივისტების რაიონებში გასვლის ხელშეწყობაზე;
4. საჯარო განხილვები;
5. მსგავსი ფორუმების მოწყობა არამართო თბილისში, არამედ რეგიონებშიც;
6. დიალოგი, რომელიც გასცდება დახურულ სივრცეს და ხელისუფლების განხილვის საგანი გახდება;
7. დაეხმარონ საზოგადოებას და მთავრობას ეკოეფექტური სტრატეგიის შემუშავებაში;
8. პრობლემების მოსახლეობასთან მიტანა, ადვოკატირება;
9. ხელი შეუწყონ ახლადშექმნილ პოლიტიკურ ძალას (ებს), რომელთა პროგრამაც კონცენტრირებული იქნება დასმული საკითხების მოგვარებაზე;
10. სხვადასხვა გაერთიანებების ერთ ჯგუფად კონსოლიდაცია;
11. დიალოგის ორგანიზება;
12. ყოველი მეორე თვე ასეთი საღამო, როგორც დღეს! ერთი შეხვედრა არ არის საკმარისი!

3.4 პროექტები, ღონისძიებები, ტექნიკური მხარდაჭერა

1. პოსტერების გაკეთება და მოსახლეობის განათლება ამ კუთხით;
2. საინტერესო და საჭირო არის, თუკი ეს ფონდები ქართულ საზოგადოებას გააცნობენ სხვა ევროპულ და სხვა რეგიონების მაცხოვრებელთა წარმატებულ ურბანულ სიმწვანის/კულტურის დაცვის ისტორიებს და გაუზიარებენ მათ;
3. მსგავსი სტენდები რომ დაიდგას ქალაქში "რა გინდა ქალაქისთვის", სადაც მოქალაქეები გააკეთებენ მინაწერებს. შეკრებენ იდეებს და გაზრდიან საზოგადო აქტივისტებს;
4. ორგანიზაციულ ნაწილის მოგვარება;
5. გაააქტიურონ ჯგუფებს შორის საერთო ინტერესების და ბრძოლის საერთო ობიექტების გამოკვეთაზე, თანამშრომლობაზე დაფუძნებული პროექტების მხარდაჭერა;
6. NGO-ების ფინანსური მხარდაჭერა, თემატური პროექტების სახით;
7. იდეალური ქალაქის მოდელირება (არსებული ქალაქის მაგალითზე);
8. სოციალურად ჩართული ხელოვნების ხელშეწყობა;
9. შედეგებზე, რეალურ ცვლილებებზე ორიენტირებული აქტივობების დაფინანსება;
10. საჯარო შეკრებებისათვის სივრცის დათმობა;
11. საკუთარი პასუხისმგებლობის გაცნობიერებაში დახმარება;
12. მორალური და ფინანსური გაძლიერება;
13. პროექტიდან გამომდინარე ცვლილებების გათვალისწინება და ღიაობა!

3.5 ზოგადი ხედვა / სურვილები

1. ბიოლის ფონდი ნამდვილად აკავშირებს ხალხს!
2. მადლობა გერმანელებს საყდრისის პრობლემის დროს თანადგომისთვის;
3. EVALUATE www.die-stadtisten.de